

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**IXe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 217.411 van 23 januari 2012  
in de zaak A. 194.328/IX-6554**

In zake : Peter GROOTAERT  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Peter Crispyn  
kantoor houdend te 9030 Mariakerke  
Mazestraat 16  
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van  
Binnenlandse Zaken  
die woonplaats kiest bij  
de Federale Politie DGS/DSJ  
gevestigd te 1050 Brussel  
Fritz Toussaintstraat 8

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1. Het beroep, ingesteld op 19 oktober 2009, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 24 augustus 2009 van de directeur-generaal van de Federale Gerechtelijke Politie waarbij aan Peter Grootaert de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege wordt opgelegd.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2. Bij arrest nr. 202.183 van 22 maart 2010 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoeker heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2012.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Leen Van Brabant, die loco advocaat Peter Crispyn verschijnt voor de verzoeker, en adviseur Ruben Goosens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. Met een administratief verslag van 16 juli 2008 zendt de directeur van de Federale Gerechtelijke Politie te Gent een schrijven over van de procureur des Konings te Gent waarbij deze twee strafdossiers overmaakt met betrekking tot de verzoeker, die als hoofdinspecteur van politie werkzaam is bij de Federale Gerechtelijke Politie te Gent.

In dat verslag wordt gesteld:

#### “1 Kennisneming nieuwe tuchtfeiten

Dhr. Procureur des Konings te Gent brengt mij met zijn brief TU 85/08 dd. 14 juli 2008 nieuwe feiten ter kennis in hoofde van HINPBS Peter Grootaert, lid van FGP Gent. Hij verleent tevens toelating om deze stukken aan te wenden in tuchtzaken.

Ik neem als gewone tuchtoverheid kennis van de inhoud van deze stukken op 16 juli 2008.

#### 2 Korte omschrijving van de feiten

1. Op 04/06/2008 had hij te Lokeren, Bergendriesstraat een discussie met zijn ex-echtgenote in haar woning. Hierna kocht hij een zakflesje wodka dat hij leegdronk terwijl hij in zijn voertuig zat. Hij reed vervolgens met zijn persoonlijk voertuig achteruit om een oprit te verlaten en reed hierbij een geparkeerd voertuig aan. Hij reed vervolgens weg zonder een bericht achter te laten.
2. De politie Lokeren werd opgeroepen en trof HINPBS Peter Grootaert op zijn adres te Lokeren aan in zijn voertuig. Hij bleek dronken. Hij verzette zich tegen de overbrenging naar hun kantoor en maakte de politieambtenaren uit voor ‘klootzakken’. Na ontzuivering mocht hij beschikken. Zijn rijbewijs werd onmiddellijk ingetrokken.
3. Er werd geen ademtest/ademanalyse/bloedpunctie uitgevoerd gezien de wederspanning. De politie stelde wel de uiterlijke tekenen van dronkenschap vast.
4. Voor de feiten van smaad en wederspanning wordt hij niet vervolgd. Voor de feiten van aanrijding met stoffelijke schade, vluchtmisdrijf en dronken sturen, zal hij wel vervolgd worden door het parket Dendermonde.

#### 3 Voorgaanden

1. HINPBS Peter Grootaert heeft al een lange voorgeschiedenis van alcoholverslaving, met vallen en opstaan.
2. Op 09/01/2003 werd hem een zware tuchtstraf opgelegd (schorsing 1 week) wegens kennelijke staat van dronkenschap in dienstverband.
3. Na een periode zonder gekende incidenten en behandeling (implantaat tegen alcohol), werd ons gemeld dat hij op 20/06/2006 bij einde dienst onder invloed van alcohol leek. We konden door de laattijdige melding geen ademtest meer verrichten en de feiten niet meer bewijzen. Een functioneringsnota werd opgesteld.
4. In augustus 2006 vernemen we dat hij tijdens zijn vakantie aan zee opgenomen was geworden wegens acute alcoholintoxicatie. Na 1 dag verliet hij het ziekenhuis.
5. Op 02/02/2007 was Peter Grootaert buiten dienstverband betrokken in een verkeersongeval met zijn persoonlijk voertuig. Hij ontkent dat hij gedronken had, hoewel de politie vaststelde dat zijn adem rook naar alcohol. Een

ademtest kon niet verricht worden. Bij een poging tot bloedpunctie duwde hij de geneesheer weg, omdat deze hem pijn zou gedaan hebben. Er kon daardoor geen nuttige alcoholaemiebepaling gebeuren. Hij werd voor deze feiten gedagvaard voor de politierechtbank te Gent wegens weigering bloedproef en het niet in de hand hebben gehad van zijn voertuig.

Deze feiten (GE.85.L2.300082/078) werden op disciplinair vlak aangemeld door mij bij de HTO (nota FGP Gent/directie/1003 dd. 05/02/2007) en maken het voorwerp uit van een tuchtdossier, waaromtrent de eindbeslissing van de justitiële overheid wordt afgewacht (zaak uitgesteld naar zitting politierechtbank Gent van 09/09/2008).

6. Op 14/11/2007 werd tijdens een teambuildingsdag vastgesteld dat hij mogelijk onder invloed van alcohol was. Ik werd als GTO niet tijdig ingelicht en kon geen vaststellingen verrichten. Peter Grootaert ontkende gedronken te hebben.
7. Sedert 18/07/2007 werd er met hem een contract afgesloten in het kader van een procedure sociale begeleiding inzake alcohol, waarbij hij zich engageert zich psychosociaal en medisch te laten opvolgen, zowel binnen als buiten onze organisatie. I.v.m. alcoholverbruik tijdens de dienst, is hij akkoord zich te onderwerpen aan alcoholcontroles, ook al zijn er geen tekenen van dronkenschap waar te nemen. Tot nu toe werd niet vastgesteld dat hij de afspraken niet naleeft.
8. Het nieuwe tuchtfeit deel ik eveneens informatief mee aan het stressteam en medische dienst, die instaan voor de sociale begeleiding.

#### 4 Adiëring HTO

Gezien betrokkene enerzijds al een zware tuchtstraf opliep wegens dronkenschap tijdens de dienst en er anderzijds nog een niet afgesloten tuchtdossier bestaat wegens een verkeersongeval, annex weigering bloedpunctie, lijkt het me noodzakelijk de HTO te adiëren met het oog op het openen van een nieuw tuchtdossier, wegens de feiten hierboven omschreven onder rubriek 2.

#### 5 Bijlagen

Ik voeg in bijlage:

- Brief dd. 14 juli 2008 van dhr. Procureur des Konings te Gent
- Kopie van de strafdossiers DE.41.L6.3777/08 (smaad-wederspanning) en DE.91.L6.300650/08 (verkeersongeval, vluchtmisdrijf en dronken sturen), mij overgemaakt met de brief van 14 juli 2008 van PdK Gent
- Kopie van het strafdossier GE.85.L2.300082/2007 (verkeersongeval, weigering bloedpunctie), mij eveneens overgemaakt met de brief van 14 juli 2008 van PdK Gent. Deze feiten werden reeds gemeld aan de HTO met mijn nota FGP Gent/directie/1003 dd. 05/02/2007, en maken reeds het voorwerp uit van een nog niet afgesloten tuchtdossier”.

3.2. Met een nota van 6 januari 2009 deelt de directeur-generaal van de Federale Gerechtelijke Politie een inleidend verslag mee aan de verzoeker, waarin hij overweegt hem de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen voor de volgende tuchtfeiten:

“Als lid van de Federale gerechtelijke politie, buiten dienstverband, de waardigheid van zijn ambt op een volstrekt ontoelaatbare wijze in het gedrang te hebben gebracht, doordat hij:

- nadat hij alleen betrokken was in een verkeersongeval, geweigerd heeft een bloedstaal te laten afnemen
- in staat van openbare dronkenschap werd bevonden in die mate dat politionele tussenkomst noodzakelijk is gebleken
- betrokken is geweest in een verkeersongeval met vluchtmisdrijf, met de hiernavolgende aanvullende bijzonder verzwarende omstandigheden:
  - \* openbare dronkenschap (herhaling)
  - \* weerspannigheid naar de interveniërende collega's toe
  - \* onmogelijkheid om een ademproef, ademanalyse of bloedproef uit te voeren gelet op de vastgestelde weerspannigheid, de staat van dronkenschap en de weigering om medewerking te verlenen
  - \* meermaals smadende uitlatingen naar de interveniërende collega's toe
  - \* bestuurlijke aanhouding ter ontnuchtering”.

De verzoeker ondertekent dit inleidend verslag voor ontvangst op 8 januari 2009. Hij dient op 2 februari 2009 een verweerschrift in. Op 12 februari 2009 wordt de verzoeker gehoord. Hij legt daarbij een bijkomend schriftelijk verweer neer.

3.3. Op 16 februari 2009 formuleert de directeur-generaal van de Federale Gerechtelijke Politie het voorstel om de verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen.

3.4. De verzoeker dient een verzoek tot heroverweging in bij de tuchtraad.

De tuchtraad adviseert op 17 juli 2009 “[d]at de feiten zoals hierboven aangepast bewezen zijn”, “[d]at de feiten de tuchtinbreuken uitmaken zoals zij heromschreven zijn door de tuchtraad in de tenlastelegging en het tuchtinbreuken zijn in de zin van art. 3 van de wet van 13 mei 1999 houdende het

tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten” en “[d]at de terugzetting in weddenschaal als tuchtstraf dient te worden opgelegd”.

3.5. Op 6 augustus 2009 deelt de directeur-generaal van de Federale Gerechtelijke Politie aan de verzoeker zijn intentie mee om af te wijken van het advies van de tuchtraad, namelijk het voorstel om hem de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen, te behouden.

Daartegen dient de verzoeker op 13 augustus 2009 een verweerschrift in.

3.6. Bij besluit van 24 augustus 2009 legt de directeur-generaal van de Federale Gerechtelijke Politie aan de verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op.

Dit is de thans bestreden beslissing.

#### *IV. Onderzoek van de middelen*

##### *A. Eerste middel*

###### *Standpunt van de verzoeker*

4. De verzoeker voert de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel, van de materiële motiveringsplicht en van artikel 125 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (hierna: het algemeen reglement op de gerechtskosten).

Hij ontwikkelt het middel als volgt: de verwerende partij steunt voor het bewijs van de drie feiten op drie verschillende dossiers van het parket, waaromtrent zich in het tuchtdossier twee toelatingen bevinden: deze van de

procureur des Konings te Gent van 14 juli 2008 en deze van de procureur des Konings te Dendermonde van 20 november 2008. Met eerstgenoemde brief maakt de procureur des Konings te Gent aan de gewone tuchtoverheid een dossier van zijn ambtgenoot te Dendermonde over en geeft hij mededeling van de dossiers betreffende de drie feiten, met toelating tot gebruik ervan in tuchtzaken. Nochtans kan de procureur des Konings te Gent geen toelating tot inzage geven voor de dossiers van de procureur des Konings te Dendermonde en dus kan de toelating van 14 juli 2008 alleen betrekking hebben op feit 1. De toelating van de procureur des Konings te Dendermonde van 20 november 2008 heeft enkel betrekking op het feit 3. Er is dus -voor zover al aangenomen kan worden dat de procureur des Konings de toelating kan geven in de plaats van de procureur-generaal- nooit een rechtsgeldige toestemming gegeven voor het gebruik van het strafdossier omtrent feit 2, dit zijn de gebeurtenissen van 4 juni 2008 te Lokeren. De verwerende partij heeft derhalve onregelmatig gehandeld door dit strafdossier zonder toelating van de procureur-generaal in de tuchtzaak te gebruiken.

5. In het arrest over de schorsingsvordering is het middel niet ernstig bevonden. Er is vooreerst vastgesteld dat de feiten 1 -verkeersongeval te Lochristi met weigering om een bloedstaal te laten afnemen- en 2 -verkeersongeval met vluchtmisdrijf te Lokeren met weerspanning, de onmogelijkheid om een ademtest of bloedproef te ondergaan, smaad en bestuurlijke aanhouding- aan de tuchtoverheid ter kennis zijn gebracht door de mededeling van de strafdossiers door de procureur des Konings te Gent op 14 juli 2008, terwijl het strafdossier omtrent feit 3 -openbare dronkenschap te Lokeren- ter kennis is gebracht van de tuchtoverheid door de procureur des Konings te Dendermonde op 20 november 2008. Er is vervolgens aangestipt dat de procureur-generaal de procureurs des Konings in het algemeen gemachtigd heeft om kopies van strafdossiers en strafrechtelijke uitspraken af te leveren. Er is ten slotte gesteld dat, wat feit 2 betreft, de procureur des Konings te Dendermonde het strafdossier op 25 juni 2008 aan zijn ambtgenoot te Gent overgemaakt heeft “voor eventuele verdere afhandeling op tuchtgebied”, waarin de machtiging vervat ligt om het dossier aan de tuchtoverheid mede te delen.

6. De verzoeker stelt in zijn memorie van wederantwoord dat alleen de procureur des Konings die het opsporingsonderzoek gevoerd heeft, bevoegd is om de toelating bedoeld in artikel 125 van het algemeen reglement op de gerechtskosten te verlenen, ook al heeft hij het strafdossier reeds medegedeeld aan een collega. Het kantschrift van de procureur des Konings te Dendermonde waarbij hij het strafdossier aan zijn collega overmaakt “voor eventuele verdere afhandeling op tuchtgebied” is niet meer dan een mededeling die geen mandaat bevat en die de procureur des Konings te Gent niet bevoegd maakt om zelf te beslissen over de mogelijkheid van inzage.

In zijn laatste memorie voegt de verzoeker daar nog aan toe dat niet elke procureur des Konings de toelating tot inzage van een strafdossier kan verlenen maar dat enkel de territoriaal bevoegde dit kan. De verzoeker is officier van gerechtelijke politie en krachtens het toentertijd van toepassing zijnde artikel 279 van het Wetboek van Strafvordering had de procureur-generaal het toezicht op de officieren van gerechtelijke politie, zodat de procureur des Konings te Dendermonde het dossier misschien wel overmaakte aan zijn ambtgenoot te Gent -waaronder de verzoeker ambtelijk ressorteerde- met het oog op het voorleggen van de zaak aan de procureur-generaal te Gent.

### *Beoordeling*

7. De verzoeker betwist niet dat te dezen toepassing gemaakt moet worden van artikel 125 van het algemeen reglement op de gerechtskosten. Hij betwist ook niet dat die bepaling zich niet verzet tegen het feit dat in het kader van die bepaling de procureurs des Konings kunnen optreden in naam van de procureur-generaal om de toelating te verlenen voor het gebruik van een strafdossier in een tuchtzaak. De Raad van State bevestigt wat dat betreft het standpunt uiteengezet in het arrest nr. 202.183.

8. De procureur des Konings te Dendermonde heeft met een zending van 14 juni 2008 aan zijn ambtgenoot te Gent het dossier

nr. DE.91.L6.300650/2008 betreffende het verkeersongeval van 4 juni 2008 te Lokeren en de gebeurtenissen daarrond -in de tuchtzaak tegen de verzoeker aangehouden als feit 2- overgemaakt. Het desbetreffend kantschrift vermeldt: “Beleefd in mededeling voor eventuele verdere afhandeling op tuchtgebied (Grootaert Peter is lid van de federale politie Gent)”. Met dat bericht heeft de procureur duidelijk aangegeven dat, wat hem betreft, deze zaak niet meer onder het geheim van het strafonderzoek viel zodat de gegevens van het dossier ter kennis van derden konden worden gebracht. Er is geen reden om die mededeling te beperken tot de toepassing van de regeling inzake het toezicht van de procureur-generaal op de officieren van gerechtelijke politie.

Aangenomen dat enkel de territoriaal bevoegde procureur des Konings bevoegd is om de toelating te verlenen om inzage en afschrift van een strafdossier te verkrijgen -hij is het immers die moet waken over het geheim karakter van het onderzoek- dan heeft de procureur des Konings te Dendermonde met die mededeling aan zijn ambtgenoot zijn instemming betuigd met de bekendmaking, naar buiten, van het dossier van de gerechtelijke overheid.

9. Op basis van de hem verstrekte mededeling vermocht de procureur des Konings te Gent het strafdossier met betrekking tot feit 2 over te maken aan de verwerende partij met het oog op het uitoefenen van haar tuchtbevoegdheid.

10. Het middel is niet gegrond.

#### *B. Tweede middel*

##### *Standpunt van de verzoeker*

11. De verzoeker voert de schending aan van artikel 56 van de tuchtwet en van het zorgvuldigheidsbeginsel. Hij stelt, samengevat, dat het “complex van feiten 1” verjaard is. Volgens hem kan niet worden aangenomen dat

een tuchtoverheid die kennis krijgt van feiten, daar niets mee doet en wacht tot de mededeling van de uitslag van de strafrechtelijke vervolging. Het bestuur moet integendeel diligent ageren en zelf op nader onderzoek uitgaan. Te dezen had de verwerende partij kennis van de feiten op 5 februari 2007, maar zij heeft gewacht tot de procureur des Konings zelf haar verwittigde en is aldus een jaar lang inert gebleven. Het kan niet dat een tuchtoverheid profiteert van het instellen van een strafrechtelijk onderzoek om haar eigen stilzitten goed te maken.

12. In zijn memorie van wederantwoord benadrukt de verzoeker dat de verwerende partij geen enkel initiatief genomen heeft om klaarheid te brengen omtrent de feiten gebeurd op 2 februari 2007 en dat zij het strafdossier slechts onderzocht heeft omdat de procureur des Konings de tuchtoverheid zelf aangeschreven heeft. Hij vraagt zich af hoe de verwerende partij haar houding zou verantwoord kunnen hebben indien uit het strafdossier niet gebleken was dat hij de feiten ontkend had.

In zijn laatste memorie stelt de verzoeker nog dat het handelen van het bestuur de regel moet zijn en het stilzitten -het afwachten van het resultaat van het strafonderzoek- de uitzondering. Het strafonderzoek afwachten is redelijk wanneer de betrokkene de feiten ontkent, maar hier heeft de verwerende partij slechts kunnen vaststellen dat de verzoeker de feiten ontkende na de inzage van het strafdossier. Was uit het strafdossier gebleken dat de verzoeker de feiten van meet af aan had toegegeven, dan was de tuchtvordering verjaard.

### *Beoordeling*

13. Artikel 56, eerste lid, van de tuchtwet verplicht het bestuur de tuchtvordering op te starten binnen de zes maanden na de kennisneming van de feiten door een bevoegde tuchtoverheid, maar krachtens het tweede lid van dit artikel vangt die termijn slechts aan op de dag van de kennisneming van een eindbeslissing door de tuchtoverheid. Die bepaling is duidelijk en hoeft geen

interpretatie: zij laat het bestuur toe het instellen van de tuchtvordering -of de voortzetting ervan- uit te stellen tot de zaak op strafrechtelijk vlak beëindigd is.

Zoals in het arrest van de Raad van State nr. 190.728 van 20 februari 2009 inzake Darville gesteld, ontlast die bepaling het bestuur evenwel niet van de verplichting om de zaak op te volgen en desgevallend op grond van een eigen onderzoek de tuchtzaak toch voortgang te laten vinden.

14. De problematiek betreft de feiten van 2 februari 2007, te weten het verkeersongeval te Lochristi en de wijze waarop de verzoeker zich toen gedragen heeft. Deze feiten waren het voorwerp van een opsporingsonderzoek en vielen derhalve, voor wat de verjaring van de tuchtvordering betreft, onder toepassing van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet.

De verwerende partij heeft dienovereenkomstig gehandeld, aangezien uit het informatieverlag van 16 juli 2008 waarmee de aanzet is gegeven voor de tuchtprocedure voor het verkeersongeval en het gedrag van de verzoeker op 4 juni 2008, blijkt dat de gewone tuchtoverheid op 5 februari 2007 het verkeersongeval van 2 februari 2007 “op disciplinair vlak aangemeld (heeft) bij de HTO (nota FGP Gent/directie/1003 dd. 05/02/2007)” met de mededeling dat die feiten “het voorwerp uit[maken] van een tuchtdossier, waaromtrent de eindbeslissing van de justitiële overheid wordt afgewacht (zaak uitgesteld naar zitting politierechtbank Gent van 09/09/2008)”. In dat informatieverlag wordt over de feiten ook gesteld: “Hij [=de verzoeker] ontkent dat hij gedronken had, hoewel de politie vaststelde dat zijn adem rook naar alcohol. Een ademtest kon niet verricht worden. Bij een poging tot bloedpunctie duwde hij de geneesheer weg, omdat deze hem pijn zou gedaan hebben”.

15. Uit het dossier van de zaak blijkt niet dat de hogere tuchtoverheid, na de ontvangst van de mededeling van 5 februari 2007, een bijzondere inspanning gedaan zou hebben om de zaak uit te klaren en om de

tuchtprocedure tegen de verzoeker reeds op te starten terwijl het opsporingsonderzoek nog niet definitief zijn beslag gekregen had.

Daar tegenover staat dat de gewone tuchtoverheid in haar verslag van 16 juli 2008 heeft vastgesteld dat de verzoeker “ontkent dat hij gedronken had, hoewel de politie vaststelde dat zijn adem rook naar alcohol” en dat er geen nuttige alcoholaemiebepaling is kunnen gebeuren.

De verzoeker heeft bij de ontwikkeling van zijn middel die vaststellingen, hoewel zij wezenlijk zijn om het diligent optreden van het bestuur in dit concreet geval te beoordelen, niet betwist. Hij blijkt vervolgens ook zelf niet het minste initiatief genomen te hebben om de verwerende partij ertoe te bewegen de zaak te bespoedigen. De weigering van de verzoeker om tegenover het bestuur toe te geven dat hij gedronken had, terwijl de verwerende partij precies in de verklaringen van derden, afgelegd in het kader van het strafonderzoek, het bewijs kon vinden van de feiten die zij aan de verzoeker ten laste legde, doet besluiten dat de verwerende partij zich niet onzorgvuldig gedragen heeft door de informatie van het strafdossier af te wachten.

16. Het middel is niet gegrond.

### *C. Derde middel*

#### *Standpunt van de verzoeker*

17. De verzoeker voert op twee vlakken de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel. Hij ontwikkelt de twee onderdelen van het middel als volgt:

- De tuchtoverheid heeft, na eerst van oordeel te zijn geweest dat de uitslag van de strafzaak afgewacht moest worden, met het treffen van het bestreden besluit dan toch weer niet gewacht op de kennisneming van een in kracht van gewijsde gegane uitspraak

- De tuchtoverheid heeft nagelaten beroep te doen op medische deskundigheid om na te gaan of hij, gelet op zijn alcoholverslaving, wel verantwoordelijk kon worden gesteld voor de ten laste gelegde feiten. Hij benadrukt dat hij ernstige inspanningen geleverd heeft om zijn verslaving te bestrijden en dat hij begeleiding gevolgd heeft die hem “eensluidend positief” beoordeeld heeft.

18. In zijn memorie van wederantwoord herhaalt de verzoeker dat de tuchtoverheid niet consequent gehandeld heeft door niet te wachten op een definitieve uitspraak van de strafrechter. Hij stelt voorts ook nog dat een alcoholverslaving de toerekeningsvatbaarheid “gedeeltelijk” kan beïnvloeden en dat dit dan wel een weerslag kan hebben op de strafmaat.

### *Beoordeling*

19. De mogelijkheid, die artikel 56 van de tuchtwet aan het bestuur biedt om een tuchtvordering uit te stellen totdat de strafzaak beëindigd is, verhindert de tuchtoverheid niet de tuchtprocedure te voeren van zodra zij over voldoende gegevens meent te beschikken. Zij is daar integendeel op grond van haar verplichting tot zorgvuldigheid en de redelijke termijn-eis, toe verplicht. De Raad van State bevestigt de desbetreffende overweging van het arrest nr. 202.183.

20. Het eerste onderdeel van het middel is niet gegrond.

21. De Raad van State mag, in het kader van zijn wettigheidstoezicht, niet in de plaats van de tuchtoverheid uitmaken of de tuchtfeiten, die het bestuur voor bewezen houdt, als tuchtfeit tegen de ambtenaar aangehouden kunnen worden. Hij mag slechts nagaan of de tuchtoverheid op grond van de gegevens die haar voorlagen haar appreciatiebevoegdheid niet kennelijk onredelijk uitgeoefend heeft.

22. In het arrest nr. 202.183 is gesteld:

“24. De verzoeker heeft in zijn oorspronkelijk verweer effectief aangevoerd dat hij te beschouwen is als een ‘ziek persoon’, en hij heeft daarvoor verwezen naar zijn drankprobleem.

Het bestaan van een alcoholverslaving belet op zich niet dat de betrokkene tuchtrechtelijk door het bestuur ter verantwoording kan worden geroepen voor misdragingen. Op zich vormt die verslaving geen verschoningsgrond, aangezien de verslaving het gevolg is van een wetens en willens handelen van de betrokkene. Het kan slechts anders zijn wanneer de betrokkene aantoonst dat de situatie waarin hij beland is te wijten is aan omstandigheden die volledig buiten zijn wil gelegen zijn.

De verzoeker heeft ten aanzien van de tuchtoverheid niet aangetoond, dat door omstandigheden buiten zijn wil zijn inschattingsvermogen en zijn schuldbesef dermate verminderd was dat zijn daden verschoonbaar zijn.

Integendeel, nadat de tuchtoverheid haar intentie tot afwijking van het advies van de tuchtraad aan de verzoeker ter kennis had gebracht, heeft de verzoeker in een verweerschrift ten aanzien van die tuchtoverheid uitdrukkelijk doen gelden dat ‘[d]e verdediging zich [kan] vinden in het advies van de tuchtraad doch helemaal niet akkoord [kan] gaan met de intentie van de hogere tuchtoverheid om af te wijken van dit advies’, waarmee hij bedoelt dat de tuchtstraf van het ambtshalve ontslag hem als overdreven zwaar voorkomt.

Ook nu voor de Raad van State brengt de verzoeker geen nader bewijs aan omtrent de door hem voorgehouden verschoningsgrond.

In het licht van die vaststellingen lijkt het, in de huidige stand van de rechtspleging, niet onredelijk of onzorgvuldig dat de tuchtoverheid in de bestreden beslissing oordeelt ‘dat geen medische oorzaak is aangetoond of bewijs geleverd van een medische oorzaak; dat bijgevolg elke verwijzing door de verdediging naar een ‘ziekte’ met de bedoeling de toerekenbaarheid van de feiten te betwisten, faalt in rechte en in feite’, zonder daarbij nog beroep te doen op medische deskundigheid”.

23. De Raad van State valt die uiteenzetting bij. Het tweede middelonderdeel is niet gegrond.

24. In zijn laatste memorie stelt de verzoeker nog dat de tuchtoverheid ook rekening had kunnen houden met een verminderde toerekeningsvatbaarheid en dat dit een weerslag had kunnen hebben op de strafmaat.

Daarmee geeft de verzoeker evenwel een andere inhoud aan het middel: hij bepleit nu niet meer de verschoning -die hem straffeloos kan maken-, maar voert een element aan dat de zwaarte van de straf kan beïnvloeden. Dergelijke uitbreiding van het middel is niet ontvankelijk.

#### *D. Vierde middel*

##### *Standpunt van de verzoeker*

25. De verzoeker voert de schending aan van de rechten van de verdediging en van de materiële motiveringsverplichting. Hij betoogt dat de verwerende partij “de wijze waarop en de inhoud van zijn verweer mee in rekening neemt bij haar overwegingen en mede aan de hand daarvan meent dat verzoeker een gebrek aan ‘geloofwaardig schuldbesef’ heeft”; nochtans mag hij niet afgerekend worden op de wijze waarop hij zich verdedigd heeft of op de verklaringen die hij afgelegd zou hebben.

26. In zijn memorie van wederantwoord stelt de verzoeker dat, aangezien hem elementen uit zijn verweer worden tegengeworpen, hij zich al bij al beter niet verdedigd zou hebben.

##### *Beoordeling*

27. In het arrest nr. 202.183 van 22 maart 2010 is uitvoerig verwezen naar het advies van de tuchtraad -waarin uiteengezet is waarom de feiten tuchtrechtelijk aan de verzoeker aangerekend konden worden en waarom zij, hoewel zeer ernstig, toch nog geen definitieve verwijdering uit de dienst rechtvaardigden- en naar het voorstel om af te wijken van het advies, waarin de verwerende partij ingaat op het gebrek aan schuldbesef van de verzoeker en daarvoor bewijzen vindt in de verweerschriften van de verzoeker. Op grond van die uiteenzetting wordt besloten:

“28. Door voor het bewijs van zijn stelling aangaande het schuldbesef van de verzoeker argumenten te putten uit de verweerschriften en de verdediging, maakt de directeur-generaal de verzoeker geen verwijt over de wijze waarop hij zich verdedigd heeft. Dergelijke argumentatie is niet verboden: de verzoeker wordt niet gestraft voor de wijze waarop hij zich verdedigd heeft, maar de tuchtoverheid vindt in de elementen die de verzoeker tijdens zijn verdediging heeft aangebracht een bewijs dat zijn schuldbesef ongeloofwaardig is. De verzoeker heeft zich verdedigd zoals hij wenste, de verwerende partij bouwt haar conclusie mede op de inlichtingen die tijdens die verdediging zijn verstrekt; het feit dat de tuchtoverheid tot een strafverzwaring besluit op grond van argumenten uit het betoog van de verzoeker bewijst op zich geenszins dat de verzoeker zwaarder gestraft wordt wegens de verdediging die hij heeft menen te kunnen voeren”.

28. De Raad van State valt thans die redenering bij. Het middel is niet gegrond.

#### *E. Vijfde middel*

##### *Standpunt van de verzoeker*

29. De verzoeker voert de schending aan van “de beginselen van de legaliteit en van de toegewezen aard van de bevoegdheden van administratieve overheden”, evenals van de artikelen 32 en 38 van de tuchtwet. Hij voert in dat verband aan dat de hogere tuchtoverheid te dezen de tuchtvordering niet mocht instellen. De hogere tuchtoverheid heeft immers een toegewezen bevoegdheid, bepaald in artikel 18 (het evocatierecht) en artikel 38 van de tuchtwet. Van evocatie is in dit geval geen sprake geweest. Wat artikel 38 van de tuchtwet betreft, kan de hogere tuchtoverheid geen tuchtonderzoek op gang brengen zonder dat er een inleidend verslag van de gewone tuchtoverheid -de korpschef die de situatie ter plaatse kent- aan voorafgaat. Dergelijk verslag bestaat in dit geval niet.

30. In zijn memorie van wederantwoord verwijst de verzoeker naar zijn uiteenzetting in het verzoekschrift. In zijn laatste memorie wijst hij er nog op dat de verwerende partij ten onrechte een onderscheid maakt tussen het “inleidend verslag” bedoeld in artikel 32, respectievelijk artikel 33 van de tuchtwet. Hij

betoogt nu ook dat de Raad van State in zijn arrest nr. 204.249 van 25 mei 2010 de problematiek behandeld heeft, maar dat hij zich bij de oplossing niet kan aansluiten op grond van vier argumenten: voor het adiëren van de hogere tuchtoverheid bestaan wel degelijk vormvoorschriften -deze vermeld in artikel 32, vierde lid, van de tuchtwet en het “inleidend verslag” is daar één van-, de adiëring van de hogere tuchtoverheid is wel degelijk een stap in de tuchtprocedure, artikel 32 van de tuchtwet verwijst uitdrukkelijk naar het opstellen van een “inleidend verslag” waarna de procedure drie kanten op kan en de parlementaire voorbereiding van de tuchtwet stelt ook uitdrukkelijk dat de hogere tuchtoverheid kan optreden op grond van een inleidend verslag.

### *Beoordeling*

31. In het arrest nr. 204.249 van 25 mei 2010 heeft de Raad van State een identiek middel als volgt beoordeeld:

“14. De tuchtwet voorziet in twee niveaus van tuchtoverheden, gekoppeld aan twee categorieën van tuchtstraffen: de gewone tuchtoverheid legt de lichte straffen op; de hogere tuchtoverheid legt de zware straffen op en kan ook de lichte straffen opleggen. Het gaat om onderscheiden bevoegdheden met initiatiefrecht voor beiden, weze het dat de gewone tuchtoverheid haar tuchtbevoegdheid verliest wanneer de hogere overheid optreedt en zulks ongeacht de wijze waarop deze van de feiten kennis krijgt. Het optreden van de hogere tuchtoverheid is niet afhankelijk van een voorafgaande beslissing van de gewone tuchtoverheid; de gewone tuchtoverheid heeft alleen de verplichting om, wanneer zij met de gegevens waarover zij beschikt oordeelt dat een zware straf aangewezen is, de zaak over te maken aan de hogere tuchtoverheid die dan zelf de tuchtprocedure opstart of wederopstart en naar eigen inzicht afhandelt.

De verplichting van de gewone tuchtoverheid om disciplinair gedrag van een politieambtenaar, dat haar ter kennis is en dat volgens haar met een zware tuchtstraf bestraft moet worden, aan de hogere tuchtoverheid ter kennis te brengen, betekent niet dat die hogere tuchtoverheid voor haar handelen afhankelijk is van een voorafgaande beslissing van de gewone tuchtoverheid.

15. De adiëring van de hogere tuchtoverheid is aan geen vormvoorschriften onderworpen. Het is ook geen stap in de eigenlijke tuchtprocedure. Gewis kan artikel 32, vierde lid, van de tuchtwet de indruk wekken dat de gewone tuchtoverheid, ook wanneer zij tot het besluit komt dat de feiten waarvan zij kennis neemt in aanmerking komen voor een zware tuchtstraf, toch de

formvoorschriften van artikel 33 van dezelfde wet moet naleven -beide bepalingen handelen over ‘het inleidend verslag’-, maar die interpretatie strookt niet met de logica van de tuchtwet en vindt ook geen steun in de parlementaire voorbereiding van de tuchtwet, waarin duidelijk aangegeven is dat de gewone tuchtoverheid desgevallend na het voorafgaand onderzoek de zaak kan klasseren, de zaak ‘onmiddellijk aanhangig (kan) maken bij de hogere tuchtoverheid’, of een tuchtprocedure kan aanspannen door de kennisgeving aan het betrokken personeelslid van het inleidend verslag als bepaald in artikel 33, tweede lid, van de tuchtwet (Parl. St. Kamer van Volksvertegenwoordigers, 1998-1999, stuk 1965/1, p. 15 ad artikel 32).

16. Te dezen heeft de gerechtelijk directeur van de federale politie te Leper op 17 april 2007 aan de hogere tuchtoverheid de feiten ter kennis gebracht. Hij heeft in die brief uiteengezet dat, zo deze feiten bewezen worden, ze met een zware tuchtstraf bestraft zullen moeten worden. Daarmee heeft hij de hogere tuchtoverheid in staat gesteld haar wettelijke bevoegdheid uit te oefenen en heeft hij de op hem rustende verplichting nageleefd”.

32. Die redenering wordt voor de onderhavige zaak bijgevallen. De mogelijkheden waarover de gewone tuchtoverheid beschikt wanneer zij feiten vaststelt of verneemt die mogelijk een tuchtvergrijp uitmaken, zijn omschreven in artikel 32 van de tuchtwet; deze van de hogere tuchtoverheid in artikel 38. De tuchtprocedure is vervolgens geregeld in de artikelen 33 en volgende, respectievelijk 38bis en volgende. Het optreden van de hogere tuchtoverheid is niet afhankelijk van enig voorafgaand handelen van de gewone tuchtoverheid. In die zin is het adiëren van de hogere tuchtoverheid geen stap in de tuchtprocedure die de hogere tuchtoverheid kan voeren en valt het “inleidend verslag” bedoeld in artikel 32, vierde lid, niet samen met het “inleidend verslag” bedoeld in artikel 33, dat een echt procedurestuk is. Dit verhindert evenwel niet dat, wanneer de gewone tuchtoverheid, omdat zij aanvankelijk van mening was dat de zaak tot haar bevoegdheid behoorde, de tuchtprocedure opgestart heeft met de betekening van een inleidend verslag als bedoeld in artikel 33, de hogere tuchtoverheid daar geen rekening mee moet houden, desgevallend door het aan te vullen.

33. Het middel is niet gegrond.

## *F. Zesde middel*

### *Standpunt van de verzoeker*

34. De verzoeker voert de schending aan van de materiële motiveringsplicht en van het evenredigheidsbeginsel. Hij betoogt in dat verband dat de tuchtraad en de inspecteur-generaal een minder zware straf hadden voorgesteld, dat de orde binnen de dienst niet verstoord werd en dat er onder de collega's geen vertrouwensbreuk is. Overigens pleiten een aantal verzachtende omstandigheden in zijn voordeel, zoals: zijn ziektebeeld, zijn oprechte inspanningen om aan zijn situatie te werken en zijn jarenlange onberispelijke staat van dienst. Rekening houdend met die gegevens had de verwerende partij geen deugdelijke grondslag om hem het ontslag van ambtswege op te leggen.

### *Beoordeling*

35. In het arrest nr. 202.183 is het middel op volgende gronden niet ernstig bevonden:

“35. Het middel is niet ontvankelijk in de mate het tegelijkertijd aanvoert dat er geen deugdelijke redenen bestaan die de opgelegde straf verantwoorden en dat de straf niet in verhouding staat tot de feiten. Schending van het evenredigheidsbeginsel is immers een subsidiair middel dat vooronderstelt dat het besluit deugdelijke grondslagen heeft.

36. Op grond van de uiteenzetting in het verzoekschrift blijkt de verzoeker zich in wezen te verzetten tegen het onaangepast karakter van de opgelegde zware tuchtstraf.

Uit het advies van de tuchtraad blijkt dat de tuchtraad zwaar tilde aan het alcoholmisbruik van een politieambtenaar en dat hij de houding van de verzoeker buiten de dienst ‘ontoelaatbaar’ vond, maar dat hij dan toch ‘mildheid’ wenste te betonen omdat de verzoeker er zich rekenschap leek van te geven dat hij zichzelf permanent onder controle moest houden en omdat niet bleek dat zijn collega's niet meer met hem samen wilden werken terwijl zijn specifieke kennis in de dienst goed gebruikt kon worden. De hogere tuchtoverheid is die stelling niet bijgevallen; hij heeft geoordeeld dat er een definitieve vertrouwensbreuk was ontstaan en hij heeft dat uitvoerig toegelicht in zijn voorstel om van het advies van de tuchtraad af te wijken.

De Raad van State mag zich niet in de plaats van de hogere tuchtoverheid stellen bij de uitoefening van haar discretionaire bevoegdheid. En kennelijk onredelijk is de beoordeling zeker niet”.

36. De verzoeker insisteert in zijn procedurestukken niet meer op het middel. De Raad van State bevestigt de voormelde uiteenzetting.

Het middel is niet gegrond.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State verwerpt het beroep.**

**2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 januari 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

|                         |                  |
|-------------------------|------------------|
| André Vandendriessche,  | kamervoorzitter, |
| Daniël Moons,           | staatsraad,      |
| Jeroen Van Nieuwenhove, | staatsraad,      |
| bijgestaan door         |                  |
| Tiny Temmerman,         | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Tiny Temmerman**

**André Vandendriessche**